

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYA.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

PÓSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Huza-vona.

Irta: **Bakonyi Samu.**

Teljes két hó-apjaimmár, hogy a nemzet meghozta ítéletét. A nemzet igazságos bíró volt. Bűnösnek mondta azt a rendszert, mely harmincznyolcz esztendőn át bünt bűnre halmozott. És elítélte a bűnös rendszer embereit, akik vétettek a multnak minden tanulsága ellen és megtámadták a jövő minden reménységét. Az ítélet kemény volt és kérlelhetetlen. Akiket sujtott az ítélettel, egy perczig sem kételkedhettek tovább abban, hogy mit jelent rájuk nézve a nemzeti akarat megnyilatkozása. És állítólag nem is rajtuk mult, hogy a hatalom birtokából mindez ideig nem távozhattak.

Azt beszélnek és azt írják azonban, hogy a nemzeti akarat még sem érvényesülhet. Azok, akik nekünk mindig azt vetették szemünkre, hogy az alkotmányos élet legfőbb törvényét, a többségi elvet sértjük, mikor a többség ellen a törvényt védelmeztük, most azt hirdetik, hogy a nemzeti többség fölött van egy legfőbb akarat, mely hatalmával és egy másik, bár ugyanazon hatalomnak álavetett állam érdekére való tekintettel magát a többség akaratán túlteheti s annak érvényesülését a saját ellenállásával megakadályozhatja.

Akik az alkotmányosságnak ezen új elméletére szeretnének benünket megtanítani, valójában mégsem egészen következetlenek. Ők, mikor többségben voltak, akkor is csak annak a hatalomnak szolgáltak, amely előtt mi tőlünk is feltétlen meghódolást követelnek. Az ő többségük akarata akkor sem volt más, mint egy másik állam felett is uralkodó hatalomnak a kívánsága s alig lehet csodálni, ha szinte megütköznek rajta, hogy a mi többségünk pedig az országnak reánk bizott saját akaratát törekszik jogos uralomra juttatni.

Az a tan, hogy a király bármikor és akárhányszor visszautasíthatja a parlament többségének a programját, a legveszedelmesebb formájú kényuraságra vezetne.

Mert igaz ugyan, hogy a mi alkotmányunk szerint nincs írott határa a király azonjogának, hogy az országgyűlést a törvény által felállított tiltó korlátok között feloszlathatja, de nem szólva most arról, hogy a januári feloszlítás ezeket a tiltó korlátokat is semmibe vette: ennek a jognak szertelen gyakorlása nem volna egyéb, mint a király felségjogával való végzetes visszaélés. Visszaélés, mert végeredményében vagy az lenne belőle, hogy a nemzetet a szakadatlan parlamenti szünetekkel kizárná

az első sorban őt illető törvényhozó hatalom gyakorlásából, vagy odáig fajulna, hogy a kifárasztott nemzet a maga félreérthetetlenül kifejezett jogos akaratát elejtven, a fejedelem makacs ellenszegülése jut a törvényhozásban kizárólagos érvényre, holott az alkotmány a törvényhozó hatalmat együtt bizta a nemzetre és a királyra és az alkotmányos királyság legfőbb törvénye éppen az volna, hogy az uralkodó akaratát a nemzet többségének akarata korlátozza.

És végzetes lehet az ilyen visszaélés, mert az elkecsesített nemzet lelkében olyan meggyőződést talál életre kelteni és megerősíteni, hogy az ő elhatározása csak azért nem érvényesülhet, mert az a hatalom, amely egyedül az ő saját szuverén akaratából keletkezett és mely máskép, mint a nemzeti erő egyedül szilárd talapzatán megsem állhat: tartósan ellene támad s neki a támadó harcz ellen védelmi harczot kell folytatnia. S ebben a folytonos harczban bizonyára csak azé lehet a győzelem, amelyik a történelmi jog fegyverzetében viaskodik. A nemzet teremtetten meg a királyi hatalmat, ezt tanítja a magyar alkotmány s ez az oka, hogy a magyar nemzet el nem bukhatik.

Volt már idő, amikor az idegen és családi befolyásoktól környezett

Az alsós alkonya

vagy: a végzetes kalabriász.

— Jelenet. —

(Két ur andóben kalabriászt játszik. Mind a kettő matador, aki ismeri az alsós minden variációját. Játsszák pedig ezek az alsóst a következő bemondásokkal: vannak, majdnem vannak, kassza tuli, ultimó, volát, gromoboly, uhu, Fedák Sári, szőrös majom, Kuropatkin és esetleg még a játék folyamán divetba jövő variációkkal: Ime.)

Az egyik: Ossza már!

A másik: Maga oszt.

Az egyik: Most osztottam. Nem fogok mindig osztani. Maga oszt!

A másik: (Oszt.) Jól van, emeljen. A saját kezétől haljon meg.

Az egyik: Nekem mondja? Mindjárt le fog esni a székről... (Az adura tekint.) Pász!

A másik: Vegye fel!

Az egyik: Zöld!

A másik: Ugy éljen maga... Tök!

Az egyik: Szóval a feje. No, játszon ki.

A másik: (Elrendezi a lapjait.) Játssza ki? N'na nem játszomki... Mindjárt nagyon csunya lesz magának. (Gondolkozik.)

Az egyik: (Idegesen.) Micsoda hoszszu élete van?!

A másik: Mit siet ugy? ... Jobb lett volna magának nem születni.

Az egyik: (Ordít) Hát mi lesz? Játsszik vagy nem játszik?

A másik: Hallgason ide. Bemondom a következőket: Vannak, kvart, kassza, tuli, ultimó...

Az egyik: Játsszon ki.

A másik: Majd vár egy kicsit, még nem mondtam be mindent. (Az ujjain számlál.) Vannak, kvart, kassza, tuli, ultimó, voltát, gromoboj, uhu, Fedák Sári és... más semmi Nu?...

Az egyik: (A homlokát fogja és gondolkozik.) A tulit is bemondtam?

A másik: N'na, nem mondtam be?

Mindent bemondtam, kivéve a szőrös majmot. Végre is én nem akarok személyeskedni. Gondoltam magamba, a guta így is megütheti.

Az egyik: (Még mindig gondolkozik.) Az ultimót is bemondtam?

A másik: N'na!... Es most beszéljen maga...

Az egyik: Mit mondott? Vannak, kvart, kassza?

A másik: Mit kérdezi, ha tudja? Ha

maga csak olyan lassan tudna lélekzetet venni, ahogy játszik, mit gondol, hogy leesett volna már a székről... (Ordít.) No, mi lesz már?

Az egyik: Sass! Majd vár. Ez nem olyan könnyű... (Elhatározással): Én pedig bemondom a következőket: (Gondolkozik.) Gromobojt is mondott? (Ujabb elhatározással.) Vannak, kvint, kontra kassza, kontra volát, kontra gromoboj és kontra uhu. (Kijátszik.)

A másik: (Gondolkozik.) Kvintje van?

Az egyik: N'na! A kvartját besavanyíthatja.

A másik: Mit?! Bőgni fog, mint egy kitért csecsemő... (Gondolkozik.) Micsoda azeszponem maga, a gromobojt is megkontráztam?

Az egyik: Igen. És most pukkadjon meg, bíró ur!

A másik (Elhatározással): Rekontra kassza és rekontra gromoboj.

Az egyik: Maga még bagóért fog tánczolni. Maga merészel rekontrázni? Szub!

A másik: Mit szubbol?

Az egyik: Mi az, hogy mit szubbolok? A kasszát és gromobojt.

A másik: A volátot és az uhut nem?

király szintén szívós ellentállást tanusított, de az a válság, amelyhez a mostani az ellentétek élességében annyira hasonlít, ilyen sokáig nem húzódott. 1848 április 11-én V. Ferdinánd király már szentesítette a márcziusban kifejezett nemzeti követeléseket. Pedig azok a követelések sokkal nagyobb átalakító hatással voltak minden irányban, mint amelyeknek megvalósítását a létező törvények alapján a mi többségünk a felségétől I. Ferencz Józseftől alattvalói hűséggel, de a nemzet igazsága mellett való törhetetlen kitartással várja.

És gördítsenek bár várakozásunk elé mindennap új akadályokat, eszeljenek ki minduntalan vadonatúj formulákat, tanakodjanak heteken és hónapokon át napestig: nincs az a huzavona, amelyet le ne győzne az erejének tudatára ébredt nemzet állhatatossága.

Az új program.

— márczius 29.

A szabadelvű-párt kigondoló bizottsága programot készít a párt számára. A párt a november 18-iki szavazás és az azután következő választás által válságba jutott; most arról van szó, miként lehetne helyreütni a csorbát, mely a párt reputációját érte.

A választás után oly nagy volt a konsternáció a pártban, hogy senki sem tudta, mitévő legyen. Az ellenzék hevesebb része a győzelem mámorában azt hirdette, hogy a szabadelvű pártnak vége van, hogy a szabadelvű párt meghalt s a kadavert el kell temetni. Ez fölkelte a pártnak önfentartási ösztönét, amely egyes tagjaiban is fölébredt, mert természetesen megéreztek a kapcsolatot a maguk politikai sorsa és a szabadelvű párt sorsa között. Ez hiba volt, amely visszahatott a válságra s tetézte a megoldás nehézségeit.

A szabadelvű-párt önfentartási ösztöne olyképen nyilvánult meg, mint minden szervezet, amelyet megölni készülnek. Ellentállt s azok között a sajátos körülmények között, amelyekben élünk, ez az ellentállás elég volt arra, hogy a többségre jutott ellenzéki pártok kormányt ne alakíthassanak. Mert a király, látván a százhatvan tagú szabadelvű párt ellentállását, nem járult hozzá a szövetséges ellenzék programjához.

Az előzményekről nem szólván, a melyekért a felelősséget Tisza István gróf viseli, a szabadelvű párt sokszorosan hozzájárult a helyzet áldatlan összebonyolításához. Már magában az a körülmény, hogy a szabadelvű párt nem követel újabb nemzeti engedményt a katonai kérdésben, megerősítette a királyt elutasító magatartásban, de tudjuk, hogy azok a szabadelvű-párti politikusok, akiket a király meghallgatott, egyenesen azt mondták a királynak, hogy nem kell engednie a koalíciónak, mert a felség törvényes bázison áll, amidőn megtagadja az újabb követelés teljesítését.

Ez volt a szabadelvű párt önfentartási ösztönének egyik megnyilvánulása. A másik az volt, hogy az ország felé a párt lapjai azt hirdették, hogy a koalíció engedni fog s eldöbván papot csapot és mindazt, amit választóknak ígért, pusztán hatalmi éhségből vállalni fogja a kormányt minden körülmények között.

A szabadelvű párt megújodására, új életre ébredésére az látszott üdvösnek, ha a király nem enged semmit, ellenben a koalíció mindenre vállalkozik. Akkor föl lehetett volna tüntetni az országban az ellenzéki választók nagy csalódását, mert ime, az ellenzéki koalíció hatalomra jutván, nemzeti ígéreteiből nem valósít meg semmit, de nem is csapta be az országot.

Ez a kettős játék: egyfelől erősíteni a királyt ellentállásában, másfelől eleve föllázítani az országot a koalíció ellen — kárhózatós taktika volt a szabadelvű párt részéről. S a pártnak nincs más mentése,

mint hogy eljárása az önfentartási ösztönből folyt.

A szabadelvű párt nyilván nem mérlegelte és nem látta meg idejekorán a krízis nagyságát és mélységét. Mert ha ezt tette volna, akkor bizonyára nem zárkózott volna el ridegen ama megoldási módtól, amely a válság során kínálkozott.

Volt egy pillanat, amikor a válságot arányilag könnyen meg lehetett volna oldani. Ez akkor volt, amikor Andrassy fölvetette az átmeneti kabinet eszméjét s a szabadelvű pártot kérte föl az ujjonczjavaslat biztosítására. Ezzel időleges nyugvást lehetett volna előidézni s normális viszonyokat lehetett volna teremteni, amelyek pihenőt s időt, módot és alkalmat adtak volna a kibontakozás sima előkészítésére. A szabadelvű párt azonban nem érezte meg a pillanat messzemenő jelentőségét s a kérelmet elutasította. A közömbös néző álláspontjára helyezkedett, szinte kárörvendően, mintha azt mondaná: ám lássa Andrassy, mire megy a maga koalíciójával.

A szabadelvű pártnak ezt az elutasító magatartását a párt érdeke szűzalmazta, — nem pedig az önzetlen hazafiúi aggodalom. A kedvező pillanat elmúlt s ki tudja, mikor tér vissza. Ellenben az ország beláthatatlan zavarok küszöbén áll.

Most Tisza gróf keres férfit, aki vállalná a szürke kormányt; de nem talál senkit, aki erre a szerepre alkalmas volna. S két véglet áll egymással szemben: egyfelől a király elutasító álláspontja, másfelől a többségi pártok kimondott határozata. A két véglet között most készül állást foglalni a szabadelvű párt.

Hogy mit fog elhatározni és milyen programban állapodik meg: azt előre nem tudhatjuk. De nagyon kívánatos volna, hogy a szabadelvűpárt álljon a nemzeti követelmények pártjára, hogy a király lássa maga előtt az egész magyar nemzet egységes állásfoglalását.

Egyébként pedig ajánljuk elsőrendű politikai axiómául mindenknek: „Ne gyűlöljük jobban az ellenfélét, mint szeretjük a

Az egyik: Micsoda volatát? Micsoda uhut? Hisz azt nem rekontráztam!

A másik: Nem rekontráztam? Hát maga azt is megkontráztam?

Az egyik: N'na, nem kontráztam meg. A másik: Hát mit kontráztott voltaképpen?

Az egyik: Mit akar a kontrától most már a szubnáit tartunk.

A másik: Jó. Legyen magának könnyű. De nem emlékszem, hogy mit kontráztott?

Az egyik: Hát mit mondott be?

A másik: (Ordít.) Én mindent bementam, csak a szőrös majmot nem.

Az egyik: Hát én mindent megkontráztam, kivéve a tulit és ultimót.

A másik: A gromobojt is?

Az egyik: (Dühöngve.) A gromobojt is!

A másik: (Leesapja a kártyát.) De a pártit nem kontráztam meg.

Az egyik: A pártit? Hát mire vette fel?

A másik: Mire? A fejére. Tök!

Az egyik: Hát akkor a pártit is megkontráztam.

A másik: Az én vannak kvart kasszám ellen?

Az egyik: Mit akar mindig azzal a

kvarttal? Mondtam már, hogy nekem kvintem van!

A másik: De én vannak-otis mondtam...

Az egyik: Abból kelljen magának megölni. Hiszen nekem is van vannak-om,

A másik: Maga nem mondtot vannak-ot.

Az egyik: En nem mondtam vannak-ot? Hát akkor mire kontráztam volna?

A másik: Hát akkor rekontra.

Az egyik: Tudja mit, szub kontra és a gromobojt is megkontrázom.

A másik: Hiszen én már szubbot is adtam.

Az egyik: Mire?

A másik: A kasszára és a gromobojra...

Az egyik: Maga meg van örülve, a kasszát be se mondtam.

A másik: Hát mit mondott be?

Az egyik: (Leesapja a kártyát.) — Hogy én mit mondtam be) Hiszen maga vette fel!

A másik: Persze, hogy én vettem fel, de maga kontráztott.

Az egyik: Igen, amit bemondott.

A másik: (Ordít.) Mit akar maga attól, amit én bemondtam. Azt mondja meg, hogy mit kontráztott!

Az egyik: Hát hogy mondjam be, mikor nem mondja, hogy mit mondott be.

A másik: (Extázisban.) Hirs kontra! Erti? Mindenre Hirs kontra.

Az egyik: De mi az a mindre?

A másik: (Zavaros tekintettel.) Mindenre (Ordít.) Erti? Majd megmutatom én magának... Bemondom az uhut, a fekete himlőt és a viztoryot.

Az egyik: Megörült! megörült! Bemondom a János vitét bemondom a kívándorlást, megkontrázom a koalíciót, megkontrázom a Monnáéktul a Vannát és passz!

A másik: (Dühöng.) Purgó! Purgó! Purgó!

Az egyik: Repurgó! Szubpurgó!

A másik: Vigyenek el ping-pong, darabant és kéjgáz. (Tépi magáról a ruhát.)

Az egyik: Ugy éjjen maga. Bemondom az agygutát és rekontrált.

A másik: (Fantáziálva szaval.) Czombja csikónak rántva ki tőből. Aszpikot adjanak. Aszpikot!

Az egyik: Kontra csikónak. Kontra ki tőből! Pong, pong, purgo-passz!

(A mentők megérkeznek.)

Torero.

hazát." Ezt a mondást kell oda tenni ma is, első pont gyanánt minden politikai program élére.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

A református zsinat. A református zsinat tegnap délelőtt folytatva tanácskozásait Bánffy Dezső báró főgondnok és Kun Bertalan püspök elnöke alatt. Miután Segesdy Ferencz fölolvasta a hélfői ülésről szóló jegyzőkönyvet. Bánffy Dezső báró elnök jelentette, hogy Vay Béla báró tiszáninneri főgondnok a zsinatról eltávozott, helyét Mecner Béla, a ker. legidősebb gondnok foglalja el. Menczer B. zsinatirendes tag helyébe pedig Szalay László pöttagot hívják be.

A zsinat ezután rátért a törvénytervezet folytatolagos tárgyalására. Következett a tervezetnek a lelkészválasztásról szóló fejezete, amelyet Sass Béla ajánlott néhány magyarázó szó kíséretében a zsinat figyelmébe. — Kéri a fejezetnek általánosságban a részletes vita alapjául való elfogadását.

Mecner Béla nem ért egyet a lelkészválasztásról szóló rész alapgondolatával, amely az osztályozott és minősítési lelkészválasztás mellett foglal állást. Ő a szabad és korlátlan lelkészválasztás híve, s ennek a meggyőződésnek már a bizottságban és a konventen is kifejezést adott. Tapasztalásból vett példákkal igazolja, hogy az osztályozási rendszer a választások alkalmával úgy sem érvényesül sohasem. Hangsúlyozza, hogy azóta, amióta a szabad lelkészválasztást eltörölték, sokkal kevesebben mennek ifjak közül a lelkészi pályára. Indítványozza, hogy a zsinat fogadja el elvi alapul a szabad lelkészválasztást s a tervezetnek ezt a részét adja vissza a bizottságnak azzal az utasítással, hogy a fejezeteket dolgozza át, alapul véve a szabad lelkészválasztást.

Baksay Sándor püspök szégyenparagrafusnak mondja az, amely a lelkészválasztást az egyházak osztályozásához és a jelöltek minősítéséhez köti. A külföldön ez a rendszer sehol sem divik. miért volna nekünk szükségünk rá? Az egyházak osztályba sorozásának semmi értelme nincsen. Debreczen marad Debreczen, ha az utolsó osztályba sorozzák is, Értarosa pedig marad Értarosa, ha az első osztályba sorozzák is. A minősítés csak akkor nyugodnék bele, ha ez kvalifikáció lenne és nem klasszifikáció. Indítványa az, hogy a javaslatot újabb szerkesztés végett adják vissza a bizottságnak.

Baki István a szabad lelkészválasztást némi korlátok közé kívánja szorítani. A tanácskozás folyik.

SZINHAZ.

Heti műsor.

Szerdán „Mulató istenek”, operett 3-szor. („A” bérlet.)

Csütörtökön „Gábor diák”, dráma. („B” bérlet.)

Pénteken „Casanova”, operett. („C” bérlet.)

Szombaton „Hajduk hadnagya”, operett. („A” bérlet.)

Vasárnap d. u. bérletszünetben „A szökött katona”, népszinmű. Este bérletszünetben (először) „Rátartós királykisasszony”, operett.

Színházi hírek. Ma szerdán kerül harmadszor színre Lehár Ferencz 3 felvonásos operettje a „Mulató istenek”.

Szombaton mutatkozik be a debreczeni közönségnek Aczél Ilona az orsz. színházi akadémia végzett növendéke Herceg

Ferencz „Dolovai nábob leánya” című színművében, melyben Jób Vilma szerepét fogja játszani.

Vasárnap este kerül először színre „A rátartós királykisasszony” című 5 képből álló mesejáték, melynek a szövegét Holger Drachmann, zenéjét pedig Jacobi Viktor írta. A mesejáték főbb szerepeit Sugár Aranka, Krémerné Lili, Havasy Szidi, Krémer Jenő, Iványi Antal, Szilágyi Aladár, Virágháty Lajos és Halász Alfréd játsszák.

Egy ismeretlen szélhámos váltóhamisításai.

(Saját tudósítónktól.)

március 29.

Nagyszabású szélhámosság tartja izgatottságban pár nap óta Gyalu község lakosságát. Kiderült ugyanis, hogy egy eddig ismeretlen tettes, jómódu gyalui parasztagdák részére több váltót hamisított, amelyeket kolozsvári bankoknál számítottatott le, ahol azokra a pénzt fel is vette.

A dolog a múlt hét folyamán pattant ki, amikor a váltók lejártak. Az óvatolásnál ugyanis a váltókon aláírásként szereplők valamennyien kijelentették, hogy nevük a váltókon hamisítva van, még pedig meglehetősen ügyetlenül és így természetesen megtagadták a fizetést. A bankok ugyan megindították a pört a kezesek ellen, mivel azonban ezek azon a czimen, hogy aláírásuk hamis, kifogásokat emeltek, az ügygyel nemsokára a büntető hatóságok is foglalkozni fognak.

De már eddig is a következő részletek derültek ki:

Nemcsak a váltókon szereplő aláírások hamisak, hanem hamisítva vannak azok a községi és vagyoni bizonyítványok is, — amelyek alapján a bankok a leszámítolást eszközölték. Az említett bizonyítványokon Vituska János községi bíró és Bakcsy József községi jegyző nevei meglehetősen rosszul vannak utánozva.

A rajtok levő pecsét azonban Gyalu nagyközség eredeti pecsétje, ami alkalmas arra, hogy a nyomozásnál kiinduló pontul szolgáljon.

Eddig négy hamisnak kijelentett váltó, két 300, egy 400 és egy 500 koronás van pör alatt; valószínű azonban, hogy még több hamisítás is fog kiderülni olyan váltókról, amelyek lejárata csak ezután fog bekövetkezni.

Érthető tehát az az izgatottság, amelyet a váltókkal üzött szélhámosság a gyalui lakosság körében keltett.

A kolozsvári bankok közül ezideig a Kolozsmegyei takarékpénztár és a Kolozsvári takarékpénztár és Hitelbankok vannak érdekelve.

TARKASÁGOK.

A naptár szerint: tavasz van.

I.

Megenyhült a lég, vidul a határ,
S te újra itt vagy hű aszfaltbetyár.
Az óska ruhát megigazgatod,
S reméled, hogy a nőket izgatod.

Üdvözlégy, derék, jó aszfaltbetyár,
Nélküled oly üres a trottoár.

A zord válságban te képviseled
A mosolygó, tarka színeket.

Es Isten ücsöce, ugy szeretlek én,
Mint — vulgo — neki mást a föld-
[tekén.

Ha látom karosu, szép czilindere',
Kéjézet borzogatja szívemet.

Mert látva tégedet, eszembe jut,
Hogy a tavasz már nyitja a kaput,
Amelyen át büvösen beoson
Es végig gázol tűnő romokon.

Ilyenkor érzem édes-boldogan,
Hogy a szívemnek titkolt vágya van
S az első szoknyát látva, rohanok
Utánatok, szerelmes asszonyok.

Megenyhült a lég, vidul a határ...
Nem nekem füttyent a rigómadár.
Csak vissza, vissza! — lassan kullogok.
Tavaszi álmaim utánatok.

II.

A korzót és a promenádót
Sokszor dicsérte már a dal,
De ismételni kell a nótát,
Mert egyre több a fiatal.

Tavaly még kurta szoknyát hordott,
Most szemérmesen hosszú lett
A formás lábacskát borító
Titkosztos szép toalett.

Kamasz fiuk nyomába járnak,
Mint egykor talán magam is;
Elnézem őket... Mind egyforma,
S a tavasz is, a nóta is.

Mi lehet mégis változandó? —
Gondolkozom és rájutok:
Ti, asszonyok, ti márciusban
April-szeszélyű májusok.

III.

Néhány nap múlva kardot öitök
S az utcán végig csörtetek;
Az uniformis még heviti
A finom uri hölgyeket.

Szakácsnének elég a káplár,
Kisasszonynak a hadnagy ur;
S aki szerelmes, az szeretni
A fess hadapródtól tanul.

Az új bárónő generálist,
A grófnő hadvezért szeret,
A hercegnők olykor kocsiat is
Vagy szelid nyelvmestereket.

A kocsi — csodálatosképen —
Hercegnőt sohase kíván,
És az új nemessei is beéri
A kisigényű szobalány.

Mongolia.

IRODALOM.

Műkedvelők Dunapentelén. Klökner Ede zeneműkereskedő kiadásában egy igen érdekes és formájában, tartalmában új szerű zenemű jelent meg. A vidám és mulatótató ujdonság címe „Műkedvelők Dunapentelén”, amelyben Falk Richárd az ötletes szövegíró kedves zenés monológ keretében figurazza ki az operázó műkedvelőket.

A zeneburleszk mókás számait Hé-
tényi Albert akként komponálta meg, hogy
az előadó egymaga tizenöt szereplőt és teljes
kórust személyesít meg.

A nagyobb szabású énekes monológ
előadási jogát már több budapesti és vi-
déki színház is megszerezte s Budapesten
nagy sikerrel adta elő.

A mű ára 4 korona.

NAPI HIREK.

Elhunyt rendőrfogalmazó.

— **Bereczky Lajos** meghalt. —

— március 29.

A debreczeni közkórház halottas kam-
rájába ma délelőtt 11 órakor egy sokat
zaklatott, hánytatott férfi hulláját szállitot-
ták ki.

Bereczky Lajos rendőrfogalmazó élete
ert véget ma délelőtt. Meghalt a jó bo-
hém fiú, ki élete folyamán végigjárta a
lelki szenvedések kálváriáját. Mindenki
szerette és minden ember részvételt olvassa
a még pár év előtt élte legszebb virágá-
ban levő férfi porbahullását, kimúltát.

Jó barátja, jó pajtása volt mindenki-
nek. Szegény sorsból, szorgalmával küz-
kötte fel magát. Mint újságíró kezdette pá-
lyafutását, hosszú éveken át volt a „Deb-
reczeni Ellenőr“ munkatársa.

Mint hírlapíró megházasodott, feleség-
ül vette a debreczeni színház akkori pri-
madonnáját: Ruzsinszky Ilonát.

Később a város szolgálatába lépett
és mint városi hivatalnok letette a jogi
szigorlatokat és rövid idő múlva megvá-
lasztották rendőrfogalmazónak. Az ipar-
ügyosztályt vezette hosszú éveken át és
két év előtt helyezték át az I. ker. kapi-
tánysághoz.

Házassága eleinte a legboldogabb
volt. Később azonban egyenletlenség tá-
madt közöttük és ez annyira megzavarta
a délczeg, daliás, szép ember lelki egyen-
súlyát, hogy szinte rohamosan összeesett.

Megváltozott nemcsak külsőben, de
kedélyben is. A lelki tusa, a sok gondolko-
dás egészen buskomorrá tette.

Elzárkózott az emberektől, nem érint-
kezett senkivel, teljesen megtört testben és
lélekben egyaránt.

Órákig elült írószála mellett, nem
szólt semmit, de akik figyelték, megláthat-
hatták a néma szenvedés tanuit, a köny-
oseppeket, melyeket szeméből a lelki szen-
vedés csalt ki.

Egy év előtt teljesen megtört. Ismerő-
sei, jóbarátai látták, hogy buskomorságba
esett.

A paralysis progressiva tüneteit észlel-
ték Bereczkyn és betegsége annyira foko-
zódott, hogy augusztus hó közepén a kórház
megfigyelő osztályába szállították.

Onnan többé ki sem került. Betegsége
gyógyíthatatlan volt. Barátai meglátogatták,
elbeszélgetett velük és bizott abban, hogy
kikerül az élőhalottak közül és ismét ember

lesz. Ez a reménysége azonban nem vált
valóvá.

Mindenki tudta azt, hogy gyógyíthat-
lan, csak ő benne élt a remény.

A kórházban léte alatt súlyos agybaja
fokozódott, úgy, hogy teljesen lesóványodott.
Kezelő orvosa tudta, hogy még pár hétig
élhet. De a halál gyorsabban végzett vele.

Ma reggel is felkelt, felöltözködött s
beszélgetett ápolójával.

Délelőtt fél 11 óra felé rosszul érezte
magát, lefeküdt és pár percz múlva meg-
halt. Szívszélhűdés élte.

A halálesetről a kórház gondnoksága
értesítette a polgármestert, továbbá feleségét,
kivel a válópere még nem nyert befejezést,
— kérve tudassa, ő teszi-e meg a temetésre
vonatkozó intézkedéseket.

Váratlan halálát megilletődéssel fo-
gadták mindenfelé.

— **Jogász- és tisztviselő-kör köz-
gyűlése.** A debreczeni jogász- és tisztvi-
selő-kör 1905. évi április hó 2-án, vasárnap
délelőtt 11 órakor, saját helyiségében ren-
des közgyűlést tart. Tártyak: 1. Elnöki
jelentés. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése.
3. Költségelőirányzat megállapítása. 4. Eset-
leges indítványok. 5. Tisztújítás.

— **Ozizler Győző** meghalt. Hazánk
műépítői karát súlyos veszteség érte: Ozizler
Győző műegyetemi tanár, legkiválóbb épi-
téseink, egyike hosszú szenvedés után
meghalt. Ozizler már régóta betegeskedett
s január eleje óta ágyban fekvő beteg lett.
A hátgerinczén egy rosszindulatú daganata
támadt, amely előbb megbénította teste alsó
részében a vérkeringés szabályos működését,
amely baj tovább terjedt felfelé, elhúzódott
a tüdejéig, szívéig s szívszélhűdés követke-
zésben kiszendvedett. Debreczenet azért is ér-
deklí Ozizler Győző halála, mert ő tervezte
a Kossuth-utcai református templomot.

— **Katonai körökből.** A honvé-
delmi miniszter dr. Kun Izidor debreczeni
3-ik honvéd gyalogezredbeli egyéves önk-
kentes orvosnövendéket és egyetemes or-
vostudort a budapesti honvéd helyőrségi
kórház állományába helyezte át. — Sze-
methy Elemért és dr. Rosenthal Zoltánt
a debreczeni 3-ik honvéd gyalogezred kö-
telékéből saját kérelmükre elbocsájtotta.

— **Uj vasut.** Az Alföldi gazdaság
vasut Csermőrről kiindulva Nagyszalontán
át Berettyóújfaluiig, illetve Debreczenig
terjedő vasutra előmunkálati engedelmet
nyert. Az új vasut ügyében most tartották
meg Nagyszalontán az értekezletet, amelyen
megállapították az új vasut irányát, amely
Somoskeszi, Barakony, Talpas, Feketebátor,
Árpád, Nagyszalonta, Mezőgyán, Berettyó-
szentmárton községeket fogja érinteni. A
vonal kiépítése két millió koronába kerül,
amelyet részvénytársasági alapon fedeznek.
Az építéshez már tavasszal hozzáfognak.

— **A rendőrség létszámának sza-
porítása.** Erre a célra a városi közgyűlés
az 1904. évi költségvetés keretében tizenöt-
ezer koronát szavazott meg. De a miniszter
azt kívánja, hogy ezeket a költségeket a
közgyűlés nem szavazhatja meg csak úgy
sommáson egy költségvetés keretében, ha-
nem külön és kifejezetten kell rendőrségi
létszám emelésre megszavazni az összeget

még egyszer. Most a holnapi márciusi köz-
gyűlésen tehát újból foglalkozni fognak ez-
zel az ügygyel s e tárgyban még egyszer
szavaznak.

— **Sztrájk.** A nagyváradai munkások
megint megüzenték a háborút. Általános
sztrájkra készülnek, meg akarják mozditani
a város egész munkás hadseregét, hogy a
szervezet nagyerejével demonstráljanak.

Az történt, hogy az építő iparosok még
szombaton kijelentették, hogy azokat a
napszamosokat, akik a sztrájkot kizáró föld-
művelő szakegyletnek nem tagjai, elbocsát-
ják a munkából. Hétfőn már nem is állhat-
tak munkába ezek a napszamosok, erre
aztán a kőműves segéd munkások is letették
a kalapácot s a napszamosokkal szolidári-
sák lévén sztrájkba léptek. A szociálista
pártveérek pedig széleskörű agitációt in-
ditottak, s tegnap esti értekezletükön elhatá-
rozták, hogy csütörtökön este 9 órakor a
tűzoltó laktanyán az összes szervezett szak-
mák munkásai nagygyűlést tartanak, hogy
a helyzetüket megvitassák. A gyűlést ma
jelentik be a főkapitánynak, s ha gyűlésük
megtartására nem kapnának engedélyt, azt
is elhatározták, hogy a legfoglalmasabb
utczákon minden este tüntető sétákat ren-
deznek. A csütörtöki gyűlésen ki fogják
mondani, hogy hétfőig várnak.

Ez a hét még legyen a munkáé. — De
ha hétfő reggel az építő segéd munkások
nem iratkoznak be az országos építőmunkás
szövetségbe, a kőművesek sztrájkba lépnek
s követni fogják őket menten az összes
szakmák munkásai, úgy, hogy hétfőn délre
általános munkássztrájk lesz Nagyváradon.
Hihető, hogy a konfliktust még e héten
kölcsonösen békésen elintézik. Egyébként
pedig kisebbszerű sztrájk ma is van Nagy-
váradon. A kefekötő munkások léptek harcza
és béremelést követelnek. Követelésük nem
mondható túlzottnak s ezért valószínű, hogy
a munkaadók hamarosan teljesítik is.

— **Fölmentés a királysérts vádja
alól.** Nagyrdeku királysértsési pörben mon-
dott tegnap fölmentő ítéletet a nagyváradai
esküdtbiróság. Még a legutóbbi obstrukció
alatt történt, hogy a Ház ülésén Barabás
Béla azt a közbeszólást tett: „Megette a
fene a királyi esküt“. Az ülésről Pinter Gyula
újságíró adta a tudósítást az aradi „Függet-
len“ című lapnak, amelynek Róna nevű
munkatársa a telefonon úgy értette a Barabás
közbeszólását, hogy „megette a fene a magyar
királyt“. Az aradi lapban pedig Székely Miklós,
a lap másik munkatársa, aki a tudósítást
megírta, a rosszul értelmezett közbekiáltást
tette meg a közlemény címűül. A Nagy-
váradon tegnap megtartott esküdtbirósági
tárgyaláson mind a három vádlott azzal
védekezett, hogy jóhiszeműen járt el. Pinter
azt állította, hogy a Barabás közbeszólását
eredeti értelmében mondta telefonba, Róna
és Székely pedig azzal védekeztek, hogy ők
helyesen vették fel a telefonértesítést. Az
esküdtbiróság elfogadta ezt a védekezést és
mind a három vádlottat fölmentette.

— **Talált pénztárosa.** Egy pénztár-
czában bizonyos összeg találtatott, igazolt
tulajdonosa átveheti a II-ik ker. rkapitány-
ságnál.

Fedák Sári visszavonul a szinpad-
tól. A Pesti Napló írja: Fedák Sári, a
Király-színház ünnepelt primadonnája —
mint egész hitelesen értesülünk — az idej

szezon végén visszavonul a színpadtól és férjhez megy egy ismert nevű mágnáshoz Degenfeld Imre grófhhoz. Fedák Sári április hatodikáig estéként fellép a János vitézben, melynek utolsó tiz előadását a jövő hét kedjén kezdi hirdetni a színház. Április hatodikán néhány hétig tartó szabadságra megy a művész, azután visszatér Budapestre, hogy eljátsza Gárdonyi Géza „Fehér Anna” című drámájának a címszerepét. Ez lesz az utolsó kreációja a színpadon. Májusban lesz a „Bob herceg” reprize a Királysínházban és ez operett címszerepében fog Fedák Sári véglegesen búcsút venni a budapesti közönségtől. E hírrel szemben mi arról értesülünk, hogy Fedák Sári még egy teljes évig szerződés köti a Királysínházhoz.

— A „Nap” című politikai napilap, mely rövid fennállása dacára az olvasóközönség legnagyobb bizalmát és rokonszenvét keltette fel, a lap terjesztésével Debreczenben Bleier Antalt bizta meg. A Nap-ot a debreczeni közönség is kedveli és a lap debreczeni bizományosa ez uton kéri mindazokat, kik a lapot megrendelni óhajtják, hogy megrendelésüket Széchenyi-utca 40. szám lakására juttatni sziveskedjenek. A lapot a kora reggeli órákban kézbesítik. A Nap bármely tőzsdében megrendelhető és naponta kapható. Egyes szám ára két krajczár.

— A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága f. év márczius hó 31-én d. u. 5 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, mely alkalommal folyó ügyeket tárgyalnak.

— **Osáládi tragédia.** Klug Miksa vágyszeredai gabonakereskedőnek orvostanhallg. fia apja koporsójánál fejbe lőtte magát. A fiatal Klug beteg apjával Bécsbe utazott, ahol az orvosok kijelentették, hogy az öreg Klug rákbaját meg kell operálni. — Klug eleinte vonakodott, de később engedett fia rábeszélésének és megoperáltatta magát. Az orvosi segítség azonban hiábavalónak bizonyult és az öreg Klug pár órával a műtét után meghalt. A fiu lelkifurdalást érzett, mert ő birta rá apját a végzetes operációra és apja koporsóján föbe lőtte magát. Apa és fiu a bécsi központi temetőben pihennek. A Vágyszereden maradt aggódó feleség egyik levelet a másik után küldte Bécsbe de mivel hibásan címezte a leveleket, a postán maradtak. Végre is Klugné sógora kíséretében Bécsbe utazott, hogy férje után tudakozódjék. A kórház portása rögtön átlátta a helyzetet és a sógornak megsugta a történeteket. Az asszony azonban egyes felfogott szavakból tudatára ébredt a valóznak és ajultán rogyott össze a borzasztó csapás hírére. A szerencsétlen anya és feleség a kettős csapás súlya alatt megőrült, beszélni képtelenségét is elvesztette és most egy fővárosi szanatóriumban ápolják.

TAVIRATOK.

A „Debreczen” eredeti távirata.

A mai udvari ebéd.

Budapest, márczius 29. A mai udvari ebédre az eddigi meghívot-

takon kívül hivatalos Hódossy Imre is. Hentaller és Leszkay Gyula nem mennek el az udvari ebédre, kimentik távolmaradásukat.

Politikai válság.

Budapest, márczius 29. A király 11 orakor Szögyény-Marich László nagykövetet egy óra hosszát tartó kihallgatáson fogadta. Szögyény a királytól a pénzügyminiszteriumba hajtattott és Lukács Lászlóval tárgyalta.

▲ Lukácsossal folytatott tárgyalásról az szivárgott ki, hogy a nagykövet közölte vele, vissza kell térni arra az álláspontra, hogy gróf Andrássyt bízzák meg a kabinetalakítással. Az a törekvése Szögyénynek, melylyel rá akarta birni Lukácsot, hogy egy szintelen kabinetet alakítson, nem sikerült.

Tisza nem volt a királynál, a miniszterelnöki palotában tartózkodott.

Vérengzés egy temetésén.

Budapest, márczius 29. Madridban tegnap egy munkást temettek akinek temetésén nagy zendülés volt. A rendőrség kivont karddal rontott a népre, egy rendőrtiszt és több rendőr súlyosan megszebesült.

Tőzsde.

Budapest, márczius 29.

Buza	1905 áprilisra . . .	18 28	—
Buza	1905 októberre. . .	18 22	—
Rozs	1905 áprilisra . . .	16 58	—
Rozs	1905 októberre . . .	14 50	—
Tengeri	1905 májusra . . .	14 68	—
Zab	1905 áprilisra . . .	14 54	—
Zab	1905 októberre. . .	18 84	—

Készáru: kedvetlen

Az orosz-japán háború.

Budapest, márczius 29. Londonból jelentik, hogy Nineswangból az a hír érkezett, hogy az orosz sereg megkerülése még egyre art. A japánok hadoszlopai gyorsított menetben haladnak. Kuroki tábornok csapataival elérte Hungot.

Budapest, márcz. 29. Pétervárról jelentik, hogy a csár Kupotow tengernagyot eddigi állásának megtartása mellett főhadsegédévé nevezte ki.

Budapest, márczius 29. Pétervárról jelentik, hogy Oroszország állítólag szankcionálta volna azokat a feltételeket, melyek alapján a békekötésre hajlandó.

Budapest, márczius 29. Mukdenből jelentik, hogy az ott fogságba jutott oro-

szok (65,000) Tokióba érkeztek. Az eddig Japánba szállított összes hadifoglyok száma 86,000.

Konflisból — szobrász.

Fadrusz tanítványa.

Néhai jó Fadrusz Jánosunk műteremvilláját nemsokára árverezik, ki tudja, kinek kezébe kerül a naphegyi szép épület, amelyben, ha a halál közbe nem jő, országunk egyik legnagyobb művész-zsenije fejlődött volna ki egész hatalmasságában.

Fadrusztól, egynehány gyönyörű alkotásán kívül, alig marad meg valami az utókorra, de ha igaz, hogy a jó cselekedet túléli bennünket, akkor érdemes megörökíteni Fadrusznak egy olyan jótettét, amelynek egy konflis-kocsis köszönheti azt, hogy belőle szobrász lett.

Ezelőtt vagy hat évvel télen történt ugyanis, hogy Fadrusz János az Alkotmány-utca tájékán járván, sajátságos dolgot látott.

A sarkon álló egyfogatu kocsik egyik kocsisa épen befejezett egy hóból faragott csoportot. A csoport két alakból állott: egy gigerliszerű férfi monoklijával (hóból!) fixrozott egy hölgyecskét, aki kecsesen megemelve egy kissé szoknyáját, előtte tipegett.

A csoport, ahhoz képest, hogy hóból volt összerakva, meglepően esinos volt és Fadrusz szóba állott a mester kocsissal.

A kocsis aztán a művész kértére előmutatta egy másik alkotását is: egy darab közönséges téglából faragott kocsit és lovat.

Ez még határozottabban mutatta, — hogy az egyszerű kocsis határozottan szobrászi tehetség, még pedig a jelentékenyebb fajtából.

Fadrusz, — aki az életét maga is mint lakatos kezdte — rögtön felajánlotta a kocsisnak, hogy szerződötteti őt maga mellé segédnek, ott aztán tanulhat, haladhat és egyszer lehet belőle nevesebb szobrász is.

Nagy idő következett ezután a szegény kocsisra, nagy és boldog idő. Dolgozhatott azon, amiről egész életén át ábrándozott, csak hogy sajnos, ezt az ábrándozást már jó rég cselekedte, ugy negyven esztendő óta. A tanulást tehát egy kissé későn kezdte és ez bizony fenyegette azt, hogy Fadrusznak e jószívű cselekedete tökéletessé legyen s a kocsisból első szobrász válhasson.

Ehez járult az, hogy Fadrusz tavaly olyan váratlanul, annyira ifjan hirtelen meghalt. A kocsisból lett szobrász azonban már ez idő alatt is annyit tanult jótévője művészetéből, hogy most legalább mint szobrász segéd megélhet.

Hálájának mestere iránt azzal adott kifejezést, hogy elkészítette Fadrusz mellszobrát, amely igazán nagyon szép, nagyon hű portait és ennek gipszöntvényeit

árulgatta az elhunyt művész barátai között hatvan koronáért. A kocsiból lett szobrász neve különben Bolikó Ferencz, 8 gyermek atyja.

VEGYES HIREK.

*** Uj orvosság a tüdővész ellen** Lévi tanár Milánóban új orvosszert talált fel a tüdővész ellen s találmányát levélben jelentette be az olasz királynak. Lévi tanár már igen öreg ember; negyven évig volt tanára a milánói állatorvosi akadémiának s a múlt évben vonult nyugalmába. Akadémiai tanársága alatt husz évig kísérletezett lovakon és marhákon különféle jód-készítmények gyógyító hatásával s oly meglepő eredményekre jutott, hogy végül embereken is kezdett kísérletezni. Egy év lefolyása alatt husz tüdővészest embert gyógyított allopátódnak a bőr alá fecskendezésével s mind a husz beteg meggyógyult, bár némelyikük a tüdővésznek igen előrehaladott állapotában volt. Lévi tanár most írásba foglalja kísérleteinek az eredményeit s a napokban Párisba utazik, ahol találmányáról előadást fog tartani az orvosi akadémián.

*** A honfoglaló.** A francia kormány s minap nagy igazságtalanságot tett jóvá, amelyet elődjei Franciaország egyik legérdemesebb fia ellen elkövettek. Savoignan de Brazza, aki régi olasz nemesi családból származott, tizenhét esztendő volt, amikor a bresti tengerészeti iskolába került. Ott annyira megszerette társait és Franciaországot, hogy az iskolából kikerülve, francia állampolgár lett és a francia tengerészet szolgálatába lépett. Mint tengerészhadnagy 1874-ben Nyugat-Afrikába került, de csakhamar szabadságot kért magának és kutató utra indult Afrika belsejébe. Nyolc esztendőig járta a kongó-vidéket mindenféle irányban. A francia kormánytól nem kért sem pénzt, sem katonaságot. Felfedező utjának költségeit a maga zsebéből fedezte, fegyvert nem tartott, vért nem ontott s egész kísérete néhány benszülőttől állott, akik podgyaszát vitték. Mégis sikerült több benszülőttel fejedelemségek szerződéseket kötnie s nyolc évvel később az egész kongó-vidéket, amely Franciaország területét jóval felülmulja, — ajándékképpen felajánlotta fogadott hazájának. Franciaország elfogadta a gyarmatot, amely egyetlen frankjába s egyetlen katonájába sem került s amely máig is gyöngye nyugat-afrikai birtokainak. A gyarmatnak első kormánybiztosa Brazza lett, de a gyarmatügyi miniszteriumban voltak irigyei, akik a kis hadnagyocskának nem tudták megbocsátani, hogy hazájának virágzó gyarmatot ajándékozott s ezek úgy rendezték a dolgot, hogy Brazza és a francia kormány között konfliktus merült föl, amely Brazza visszahívásával végződött. Ekközben negyven esztendő volt. Vagyonát fölfedező utjai fölemésztették, fizetést vagy nyugdíjat nem kapott. Barátai évekig fáradoztak érdekében, de hiába. Végre Waldeck-Rousseau miniszterelnök törvényjavaslatot fogadott el, amely Brazzanak Franciaország körül szerzett érdemeiért évi 12,000 frank járadékot biztosított, amely összeg körülbelül kamatja volt annak a vagyonnak, amelyet Brazza a kongóvidék meghódítására fordított. Brazza azóta elfeledve éldegélt Párisban, de most évek múltán, újra megemlékeznek róla, Toque, Baud és társainak a Kongó-vidék benszülőttei ellen elkövetett irtózatosságot kegyetlenkedéseire arra bírták a francia kormányt, hogy a Kongó-vidék

viszonyait megvizsgáltsa s ezzel a föladattal Brazza bízta meg. Brazza most tehát visszatér a gyarmatra, amelyet tíz évvel ezelőtt elhagyott s újabb nagy szolgálatot tehet fogadott hazájának.

Betörés — a sétálók szemeláttára.

Saját tudósítónktól.

— március 29.

Még élők emlékeztében van a kolozsvári közönségnek az elmúlt évnyarán történt azon nagyszabású ékszerablás, amelyet a mindez ideig ismeretlen tettesek Piger Teréz Mátyás király-téri üzlete kárára elkövettek. A tegnapi nap folyamán egy ehhez hasonló, bár sokkal merészebb ékszerablás történt Kolozsvárt, az esteli órákban, a Széchenyi-téren. Ez alkalommal Mayer Károly órás- és ékszerész üzletének kirakatát törték fel „ismeretlen tettesek” és pedig oly szerencsével, hogy 3 doboz 2200 korona értékű ékszerárut sikerült elorozniok a járókelő emberek szemeláttára, anélkül, hogy emiatt akár a rendőrség, akár a polgárság részéről valaki meg mert volna őket gyanúsítani a lopással. A betörés este 7 és 8 óra között történt a következőképen:

Mayer Károly órás- és ékszerész, aki a Széchenyi-tér 1. számú házban nyitott üzletet, tegnap este sétálni ment a Mátyás király-térre. Üzletében magára hagyta üzletvezető segédjét, aki azonban elfoglalva lévén a műhelyben is, az üzletben történeteket nem kísérhette kellő figyelemmel.

Csakis így eshetett meg, hogy este 7 óra után, midőn senki se volt az üzletben, — a boltnak egyszerű forduló zárral ellátott kirakatát ismeretlen tettesek álkulcs segítségével felfeszítették és onnan 3 doboz ékszerárut, a járókelő közönség szemeláttára egyszerűen elemezték. A dobozok, melyek fekete-piros és fehér-piros szegélyezéssel voltak ellátva, összesen százharminckét darab aranygyűrűt, harmincz darab értékes dísz tárgyat és különféle csecsebecsét tartalmaztak, mintegy 2200 kor. értékben.

A káros az esetet bejelentette a rendőrségnek, amely azonnal mozgósította összes polgári rendőreit s egyszersmind táviratozott a közelebbi városok rendőrkapitányságaihoz ismeretlen tettesek kézrekerítése czéljából.

Az a gyanu, hogy az ékszerablást egy kereskedősegéd követte el, aki a rendőrség véleménye szerint nem is szökött meg Kolozsvárról, mert minden rendőri beavatkozás ellen teljesen biztosítottan hiszi magát. Érdekes különben megemlíteni, hogy Mayer-nél az elmúlt ősszel is történt betörés, mely alkalommal a pinczejét akarták kirabolni.

Egy paraszt szélhámos.

— Saját tudósítónktól. —

márc. 29.

Sára István kaposmérői lakos csak olyan pruszlikos magyar, de agyafurtságában vetélkedik bármely vasaltözlinderes nemzetközi szélhámosal.

Különbön jóképű, megnyerő külsejű, polgár kirészésű ember, akinek nyílt arcából és őszinte tekintetéből senki sem gyanítaná, hogy Sára István egy nagyon közönséges gazember, aki ha már rossz utra tért, kerüli a veszélyt, utját nem állja a vásáros embereknek, nem rabol, nem is kapezabetyárosodik, hanem csal. Akárcsak egy nagyváradi göthös csirkefogó.

Ravasz fogásai vannak, amelyek eddig még mindig sikerre vezették. Ezeken a sikereken felbuzdulva aztán oly vakmerően

üzte csalásait és szélhámoskodásait, hogy végre is beletörött a bicskája és lépre került.

A következő furfanggal járt el: Bejött Kaposvárra s hol egy üzletbe, hol magánosokhoz nyitott be. Be is mutatkozott.

— Kurátor vagyok Kaposmérőről. Itt adtam talájkát a tisztelendő vagy a jegyző urnak. Vásárolni akarnak. Nem voltak még itt?

Persze, hogy nem voltak. Nem is lehetek, mert hazudott Sára István. Öt perc múlva vissza tért.

— Nem jöttek még? Ejnye, ejnye. Nem baj no. Kérek szépen addig öt forintot vagy többet, hogy bevásárolhassak egyet, mást. Nyomban kifizetik a tisztelendő vagy jegyző ur.

Adtak neki készpénzzel. A kurátor urnak. Így károsította meg Bien Dávidot, Gerő Zsigmondot, Kopátsy Sándort és még többeket.

Sem a jegyző, sem a tisztelendő nem jött, mert Sára István, aki különben már 2 évi fegyházat ült, csak hazudott.

Feljelentették a csendőrségnek, amely még tegnap elfogta a ravasz szélhámos parasztot.

REGÉNYCSARNOK.

Hatalom a trón mögött.

Írta: A. E. Bell.

— Vilmos, egyszer s mindenkorra vedd tudomásul, hogy én minden embert az első találkozásnál kiismerek. Vedd csak a magad esetét.

— Én...

— Ne szakíts félbe. Mikor te megkérted az Annie kezét, az apja nem akart beleegyezni, mert téged egy hiu, elhízott, tökfajú embernek tartott, akinek annyi esze sincs a fejében, mint egy káposztának. És mit mondtam én?

— ...?

— Azt mondtam rólad: Bár az a fiatal ember nagyon jelentéktelen és nagyon lassu eszű, de szívós és megbízható. Nem iszik, nem kártyázik s éppen elbizakodottsága fogja előrevinni. Ebből láthatod, hogy értem a „jellemismét” és mindig jó szívvel voltam irántad.

— De mama.

— Hagyjuk ezt most. De ne feledd, hogy amit én akarok, azt el is érem.

*

Másnap Bergmann megkérdezte Westent:

— Hétfőn akar indulni Sasznitzba? — Vannak ott ismerősei?

— Igen. Dóra kisasszony és a nagymamája.

— Szabad tudnom mióta ismeri az anyósomat?

— Mióta legutóbb volt szives kifejteni a „napoleoni szellem és a trón mögötti hatalomra vonatkozó elméletét”.

— Hát ez volt a beszélgetésünk eredménye?

— Igen, — különösen a Porley-féle esetre nézve...

— Értem. Nem volna hajlandó az utazás előtt jegyet váltani Dórával?

— A legszivesebben.

— Tehát jöjjön el ma este teázni.

— Fogadja köszönetem — forró köszöne...

— Ne nekem, csak a „trón mögötti hatalomnak“ köszönje. Hanem mondok még valamit.

— Parancsoljon!

— Ma még nem ismeri teljesen azt a bizonyos „trón mögötti hatalmat“ — de nem sokára meg fogja ismerni. Az anyósomnak nagyon tetszik maga. Dórá pedig imádja. Én hát rábeszéltem a drága aszszonyt, hogy az önök esküvője után oszlassa fel a háztartását és költözködjék önökhöz. Ugye milyen kedves volt ez én tőlem? — Mert édes Valterkém, egy anyós kétheti látogatása is nagyon emlékezetes nyomokat hágy a háztartásban, hát még egy nagyanyós állandó jelenléte — ez már valami paradicsomi élvezet lehet.

(Vége)

M. A. Vasutak menetrendje

1904. évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:	idő ó.	É
Budapest felé (vegyesvonat)	d. u.	8 30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel	8 57
Budapest—Nagyvárad felé.	d. u.	12 07
Budapest—Nagyvárad felé.	este	10 31
P-Ladány—Nagyv. felé minden kedd	d. e.	11 12
Osak P-Ladányig	este	8 10
Osak P-Ladányig motor menet	reggel	5 08
Szatmár—Máramarossziget felé	d. u.	8 56
Osak Szatmárig (gyorsvonat)	este	8 41
Osak Szatmárig (teher v. szem.-száll. v.)	este	7 56
Szatmár—Máramarossziget felé	éjjel	2 50
Szatmár—Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 07
Osak Szatmárig	reggel	5 10
Miskolc—Kassa felé	reggel	8 18
Miskolc—Kassa felé	este	6 56
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 11
Osak Nyiregyházig	d. u.	2 10
	m. áll. vasutól	reggel 5 35
	vásártérről	reggel 5 44
	m. áll. vasutól	d. e. 8 09
	vásártérről	" 8 16
	m. áll. vasutól	" 11 07
Hajduböszörmény—	vásártérről	" 11 16
B.-Sz.-Mihály felé	m. áll. vasutól	d. u. 12 11
	vásártérről	" 12 21
	m. áll. vasutól	" 4 25
	vásártérről	" 4 38
	m. áll. vasutól	este 6 46
	vásártérről	" 6 58
Füzes Abony felé m. áll. vasutól	reggel	4 36
Füzes Abony felé vásártérről	"	4 56
Óhat-Kócs—Polgár felé m. áll. vasutól	d. u.	4 49
Óhat-Kócs—Polgár felé vásártérről	"	4 28
Derecske—Nagy-Léta felé	reggel	9 36
Derecske—Nagy-Léta felé	"	4 31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz.-v.	este	6 40
Az este 10 óra 31 p.-kor induló sz.-v.	reggel	5 45
A délután 4 ó. 16 p.-kor induló gyorsv.	este	9 35

Budapestről Debreczenbe indul:

A délután 12 ó. 6 p.-kor érkező gyorsv.	reggel	7 28
A délután 8 ó. 29 p.-kor érkező szem.-v.	"	9 —
Az este 6 ó. 28 p.-kor érkező gyorsvonat	d. u.	2 —
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	este	7 06
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szemv.	"	9 15
P-Ladányig gyorsvonat átállításával	d. u.	12 05

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől (gyorsvonat)	d. u.	8 29
Budapest—Nagyvárad felől	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjjel	2 24
Budapest Nagyvárad felől	d. u.	2 15
Osak P-Ladánytól	reggel	7 45
Osak P-Ladánytól motor menet	"	5 08
Kolossvár—Nagyvárad felől	"	7 26
Osak Szatmárról (gyorsvonat)	"	8 48
Osak Szatmár felől	d. e.	11 37

Osak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u.	8 55
Osak Máramarossziget felől	este	10 11
Máramarossziget—Szatmár felől	"	6 40
Osak Szatmár felől	reggel	7 30
Kassa—Miskolc felől	d. u.	1 31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	este	7 50
Kassa—Miskolc felől	d. u.	8 48
Osak Nyiregyháza felől	reggel	7 38
	vásártérről	reggel 7 32
	m. áll. vasutra	" 7 40
	vásártérről	d. e. 11 18
	m. áll. vasutra	" 11 22
	vásártérről	d. u. 1 45
	m. áll. vasutra	" 1 52
B.-Sz.-Mihály—	vásártérről	" 8 27
H.-Böszörmény felől	m. áll. vasutra	" 8 34
	vásártérről	este 6 06
	m. áll. vasuthoz	" 6 13
	vásártérről	" 9 50
	m. áll. vasutra	" 9 57
Füzes-Abony felől vásártérről	d. u.	8 34
Füzes-Abony felől m. áll. vasuthoz	"	5 35
Óhat-Kócs—Polgár fe	vásártérről	reggel 7 44
Óhat-Kócs—Polgár felől m. áll. vasuthoz	reggel	7 54
Derecske—Nagy-Léta felől	"	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	8 11

Megérkeztek !!
 a tavaszi idényre a legújabb
 Női divatszövetek,
 Gyapju és borduros Delainek
 50 krtól feljebb,
 Bluse selymek,
 Divatos ruhadiszek,
 Csipkék, szalagok és béléssaruk
Szabó Lajos Fiai cégénél
 — Debreczen, Rósa-tér. —

Tavaszi, nyári újdonságok.
 Nőruha mosészövetek ugymint: honi kék karton, zefirek, zefurbatiztok, selyemzefirek, fehér és színes ruhapikétek, szerbvászon, férfinzefirek, gazdasszonyi zefirkötények.
 Minden szélességű havasi gyolcsok. Iholya, Rózsa vásznak és minden faj lenvásznak Kész női- és férfi fehéremtűk

Kardos László
 nagyraktárában
 Debreczen, Kossuth-u. 9.

Az általános elismert kitűnő
Mohai Ágnes
 természetes gazdag szénsavtartalmu ásványviz, amely összetételénél fogva a forgalomban levő külföldi vizekkel szemben az első helyen áll, úgy azokat minden tekintetben felülmúlja
 főraktára:
Máyer Jenőnél
 1 literes üveg 19 kr.
 1/2 " " 13 "
 mélyen leszállított áron kapható.

BRAZAY FELE
SŐSBORSZESZ

NAGY ÜVEG
 ÁRA: 2 KORONA
 KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
 HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
 MELLEKELVE VAN!

Piacz-utcza 7. szám alatt a
Lovass és Ladányi
csődtömeg
 áruraktárát további nagy árleszállítás mellett árusítjuk el.
 Nagy mennyiségben kaphatók:
 Női ruhaszövetek,
 Blouz selymek, —
 Delain zefir és mosókelmék,
 Francia derekfűzők
 Csipkék, szalagok,
 Kész blouzok és szoknyák,
 Agy- és asztalterítők,
 Papánok, pakróczok,
 Vásznak stb. stb.

Donogán és
Somossy
 állandó fiúzele,
 Kistemplom-bazár.

Kerestetik!

egy nagy, vagy

két kisebb szoba

egyleti helyiségnek,

≡ olcsó házbérért. ≡

Értekezhetni

a városi nyomdában.

Hirlapelárusítók

felvételnek

a „Debreczen” elárusítására

városi nyomdában,

városház, keresztépület.

Luczernamag,
Lóheremag,
Répamagvak

legolcsóbb árban kaphatók

Deutsch Albert és Fia

magkereskedésében

Hatvan-utca 9. szám.

Ugy hat, mint a bomba! Antinikotin-csigarett hüvelyek, szivar skatulákban. Jakabi-gyára Wion, VIII. Piaristengasse.

Uj! **Megnyílt!!** Uj!

a Kossuth-utczai Maradék áruház

olcsóbb minden vegelésnél.

Mint hogy kizárólag rőfös árut rendezünk be, a raktáron levő összes cipő, kalap, női és férfi fehérneműek, miederek, kesztyű, nyakkendő, harisnya, női és fiu ruhák, esernyők stb. fél árban árusítjuk el.

Uj!

Székely Jenő és Társa utódai

≡ Kossuth-utca 15. sz., Gyógyszertárral szemben. ≡

Uj!

Magvak nagyraktára Debreczenben

Kontsek Gézánál Kossuth-utca.

Valódi erfurti, konyhakerti és virágmagvak direkt behozatala a legelső világhírű forrásból.

Gazdasági magvak a legjobb fajtiszta és magas csiraképeségű minőségben. — Luczerna, lóhere, quedlinburgi és hazai takarmány-répák, dísz-, pázsit- és réti fűmagvak nagy választékban. — Bükköny csibehur, cukorczirok, muhar.

≡ Kertészetemből: ≡

mindennemű évelő virágtövek, virág és konyhakerti termények plántái, virághagymák és gumók nagyválasztékban.

Remek chrysantemum tövek 10 drb. 2.80 korona. Ujdonságok 10 drb 5 korona. Legszebb cactus gyöngyikék (georginák) 10 drb 3.60 korona. Ujdonságok 5 korona. Japáni liliumok, tubarózsák, begoniák, Japáni iris, Crozy és orchidea virágu Cannák igen olcsón.

Nagy képes árjegyzék kívánatra.

■ Lóhere magvakban igen előnyös ajánlatot tehetek. ■

